

САМООЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

**10 ПРИЧИН НЕОБХІДНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ
САМООЦІНЮВАННЯ ТА АЛГОРИТМ ЙОГО ПРОВЕДЕННЯ**

1. Самооцінювання – перший крок до розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Процес самооцінювання має закінчуватися обговоренням того, **наскільки з'ясований рівень діяльності закладу освіти, задовольняє** всіх учасників освітнього процесу.

За результатами проведеного самооцінювання визначаються компоненти внутрішньої системи забезпечення якості освіти закладу

2. Самооцінювання – основа для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, спрямованих на удосконалення діяльності закладу освіти

Інформація, отримана під час самооцінювання, допоможе обрати можливі **шляхи** виправлення проблемних питань для **підвищення якості освітньої діяльності**

3. Самооцінювання – можливість отримати об'єктивну інформацію про сильні та слабкі сторони в організації освітнього та управлінських процесів

Сильні сторони, виявлені під час самооцінювання, можна використати для **досягнення мети**. Виявлені **вразливості** та **загрози** допоможуть продумати **превентивні заходи**. ВАЖЛИВО! Обрати такі **напрями, критерії та індикатори** внутрішньої системи забезпечення якості освіти, що дозволять вивчити всі фактори впливу на освітні та управлінські процеси, а **методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації** – покажуть «правдивий» стан освітньої діяльності закладу освіти

4. Самооцінювання – можливість підготуватися до інституційного аудиту

Якщо використовувати при самооцінюванні освітньої діяльності вимоги і критерії, на яких ґрунтується **інституційний аудит***, то до аудиту спеціально готуватися буде не потрібно, адже, створивши **внутрішню систему забезпечення якості освіти**, заклад тим самим вже підготувався до зовнішнього оцінювання.

5. Самооцінювання – підґрунтя для вдосконалення стратегії розвитку закладу освіти

Самооцінювання закладів освіти передбачає **системний і комплексний підхід до аналізу** своєї діяльності, а не звіт про неї.

Актуальна та достовірна інформація про стан справ у **коледжі**, отримана за результатами самооцінювання, допоможе при **коригуванні стратегії розвитку** закладу освіти, яка, у свою чергу, наблизить до бажаного рівня **якості освіти**

6. Самооцінювання – можливість відстежити динаміку розвитку закладу освіти

Динаміку якості освітньої діяльності закладу можливо відстежити через **порівняння результатів** вимірювання одного й того самого критерію впродовж певного проміжку часу. Вивчення результатів самооцінювання має стати підсумком роботи **кожного навчального року** і дати відповіді на важливі запитання. Це дозволить аналізувати свої дії та відповідно **спланувати подальшу діяльність** для досягнення поставлених цілей

7. Самооцінювання – основа для діалогу із засновником закладу освіти

Облаштування освітнього середовища **коледжу є** невід'ємною частиною **стратегії розвитку закладу**. Залежно від **можливостей** засновника та **потреб громади**, керівник закладу спільно із засновником розробляють **план заходів** для поліпшення середовища закладу освіти та поступово його втілюють. Для того, щоб засновник **ефективно** здійснював таке забезпечення, заклад освіти має надавати об'єктивну та актуальну інформацію щодо потреб закладу.

Самооцінювання дозволить дізнатися, що саме потрібно закладу освіти, допоможе при вивченні потреб всіх учасників освітнього процесу

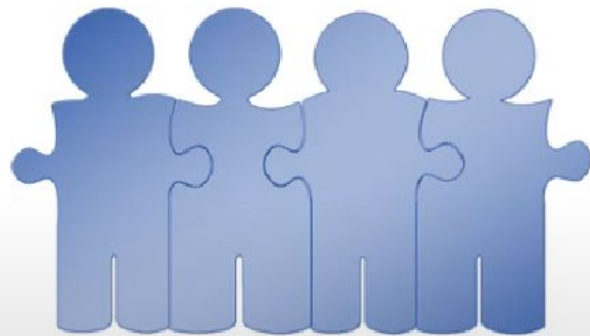
8. Самооцінювання – засіб створення атмосфери довіри, прозорості та відкритості в закладі освіти

Використання **анкетування** під час самооцінювання дозволяє дізнатися про ставлення всіх учасників освітнього процесу до певних питань діяльності закладу освіти. Оскільки анкети є анонімними, і результати анкетування використовуються виключно в узагальненому вигляді - це забезпечує **прозорість** та **відкритість** інформації, отриманої під час опитування, про дійсний стан освітнього та управлінських процесів у закладі освіти.

Відкритість керівництва закладу освіти, його **готовність чути і враховувати думки та пропозиції всіх учасників освітнього процесу** буде формувати більш високий рівень **довіри** до освіти, без чого неможлива **впевнена та ефективна робота** коледжу

9. Самооцінювання – спільне розуміння та відповідальність за якість освіти та якість освітньої діяльності

Самооцінювання (самоаналіз) кожного з учасників освітньої процесу **мотивує до змін** змісту своєї діяльності. Можливість участі у підвищенні якості освіти та самокритичність формують у кожного **усвідомлення власної відповідальності** за розвиток коледжу в цілому. Оскільки, усі компоненти діяльності закладу освіти взаємопов'язані, це створює **взаємозалежність** між ними. Зниження якості хоча б одного названого компоненту знизить у цілому якість освіти. Тому завдання керівництва – допомогти всім працівникам, студентам, батькам **зрозуміти процеси, до яких вони дотичні**. Власна відповідальність, відчуття єдності сприятиме **соціальному розвитку**, удосконалення якості освітньої діяльності закладу та **якості освіти** в цілому

10. Самооцінювання – крок до формування культури якості освіти

Культура якості базується на двох елементах: спільних цінностях, переконаннях та очікуваннях щодо якості та управлінських процесах, що підвищують якість і координують спільні зусилля. Саме завдяки такому підходу забезпечення якості освіти набуває нового змістовного наповнення. Самооцінювання допомагає здійснити цей **перехід від контролю до культури якості**, яка ґрунтується на засадах **довіри, поваги до людської гідності, доброчесності, прозорості, партнерства, прагнення до досконалості та взаємної відповідальності.**

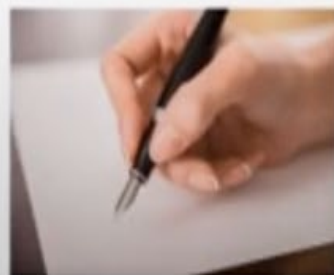
Крок 1. Призначення відповідальної особи із забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти та забезпечення оперативного керування процесом вивчення

Керівник
закладу
наказом
має:

1. Призначити відповідальну особу із забезпечення якості, забезпечення оперативного керування процесом вивчення, яка буде:

- координувати результативне запровадження внутрішньої системи забезпечення якості;
- систематично проводити навчання з членами робочих груп щодо визначення і аналізу відповідного компоненту системи забезпечення якості;
- узагальнювати результати самооцінювання та визначати рівень освітньої діяльності закладу освіти;
- готувати висновки і визначати шляхи вдосконалення освітньої діяльності.

2. Затвердити склад робочої групи/робочих груп, які будуть забезпечувати вивчення та оцінювання системи за кожним із визначених педагогічною радою напрямів освітньої діяльності.

Крок 2. Визначення моделі самооцінювання

Модель	Сильні сторони	Слабкі сторони
Комплексне самооцінювання	вивчається і оцінюється вся система	потребує значної кількості часу та ресурсів
Самооцінювання за окремими напрямками діяльності	дозволяє глибше вивчити та оцінити якість освітньої діяльності за обраним напрямом / обраними напрямками	не простежуються зміни по інших напрямках, що може знизити якість освітньої діяльності в цілому
Самооцінювання за освітніми рівнями	дозволяє врахувати особливості початкової, базової та старшої школи	не простежуються особливості системи освітньої діяльності закладу в цілому

Крок 3. Визначення вимог, критеріїв та індикаторів для самооцінювання якості освітньої діяльності

Індикаторами можуть бути:

- кількісна шкала,
 - кількісно-якісні показники
- (для одних критеріїв встановлюється кількісна шкала, а інші – вимірюються описово),
- якісні показники.

Головне – не шкала вимірювання, а можливість комплексно подивитись на роботу закладу та визначити шляхи вдосконалення освітньої діяльності.

Крок 4. Залучення учасників до процесу самооцінювання якості освітньої діяльності закладу

У самооцінюванні можуть брати участь:

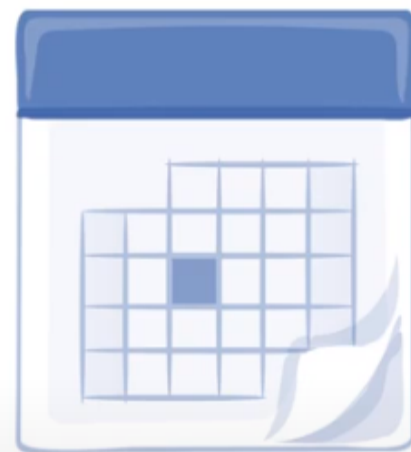
- штатні працівники закладу освіти, відповідальні за функціонування внутрішньої системи забезпечення якості
- представники учнівського самоврядування,
- батьки,
- фахівці у сфері оцінювання якості,
- освітні експерти

Крок 5. Визначення тривалості, періодичності та етапі вивчення і оцінювання якості освітньої діяльності закладу

Самооцінювання може здійснюватись:

- упродовж місяця /або декількох місяців (оцінювання освітнього середовища);
- упродовж навчального року (атестаційний процес, вивчення стану викладання предметів і курсів, динаміка навчальних досягнень);
- більше ніж один рік (положення стратегії розвитку закладу освіти)

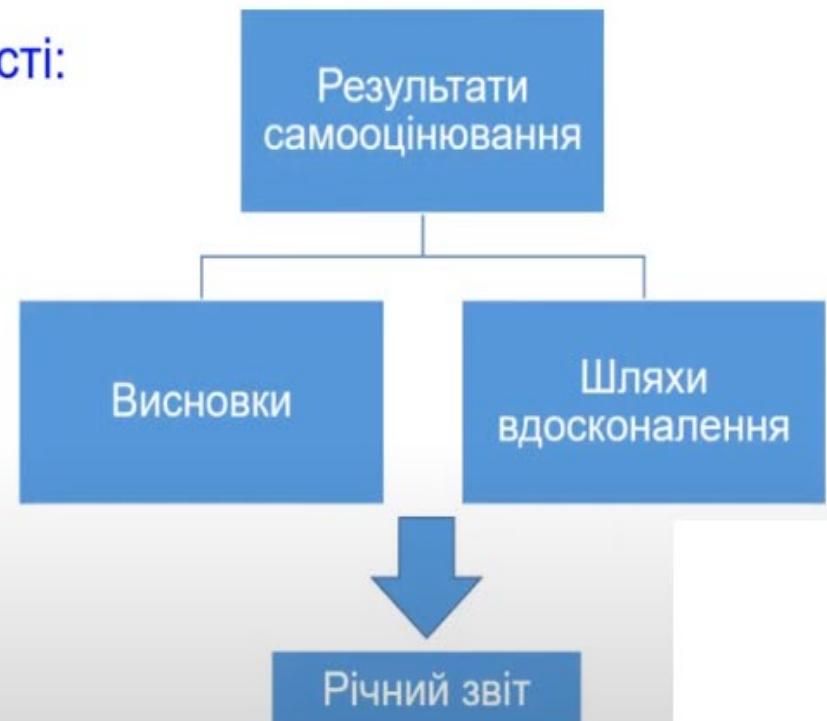
Головне – не форма, а розбудова системи безперервного удосконалення якості освітньої діяльності

Крок 7. Узагальнення результатів вивчення освітньої діяльності закладу

Рівні оцінювання якості освітньої діяльності:

- Високий
- Достатній
- Рівень, що вимагає покращення
- Низький

Результати оцінювання вимог до якості освітньої діяльності закладу можна відобразити за допомогою **гістограм**

Крок 8. Формування річного звіту

Структура звітування:

- Аналіз виконання стратегії розвитку закладу (виконання завдань, які передбачені стратегією розвитку на звітний навчальний рік) – що виконано, що не виконано – і чому?
- Вивчення освітньої діяльності та управлінських процесів.
- Результати оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності і якості освіти (самооцінювання).
- Шляхи удосконалення якості освітньої діяльності та якості освіти на наступний навчальний рік.

Крок 9. Планування/визначення шляхів удосконалення

Розгляд результатів самооцінювання в річному плані роботи:

- **перший варіант** – виявлені проблемні питання розглядати наскрізно (по всіх розділах);
- **другий варіант** – виділити окремий розділ за результатами самооцінювання в річному плані роботи – як план вдосконалення.

Крок 10. Оприлюднення результатів самооцінювання

1. Отримані результати вивчення внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності можна розглянути на засіданні педагогічної ради.
2. Щорічний звіт оприлюднюється на сайті закладу освіти або на сайті засновника.

